

Publieksreacties

Brecht (27) uit Elsele is een man met intuïtie. *Nomaden I* gaat beter zijn dan *Nomaden III*, dat voelt hij gewoon.

Ronny (36) zag dat Sara Desmedt zenuwachtig was tijdens haar concert *De Schapen Zijn Verdrongen*. Maar hij begrijpt het. Want optreden is volgens de man 'elke keer een beetje opnieuw beginnen.'

Brechtje (24) uit Zele vond het dan weer 'heel schone muziek.' 'Het heeft mij geraakt, emotioneel geraakt.' Het optreden in één zin beschrijven gaat haar petje evenwel te boven. 'Dat is al even moeilijk als haar muziek zelf.'

Uit het circustentje van *The Flying Karamazov Brothers* kwamen ouders en hun kleintjes betoverd buiten. 'Speciaal. Marc Peeters is toch een echte artiest, hé, zegt Jacqueline (43) uit Oostende. Haar man vult aan: 'Het is heel goed gespeeld, maar hij is al een speciale verschijning op zich.' Met een maturiteit waar zelfs zijn ouders versteld van staan, besloot Arno (9): 'Ik wens ze nog veel geluk.'

Lisa (8) was toch wat teleurgesteld 'Ik dacht dat hij echt aan die trapeze ging hangen.' Bert (6) verwonderde zich op voorhand over het feit dat een acteur in zo'n klein tentje gaat spelen.

Over *Arno* was een kerel uit Gent die zichzelf Daisy (29) noemt toch niet helemaal te spreken: 'Nog nooit zo'n zeer gehad aan mijn oren. Dat was er over.' 'Wist je dat je daar tinnitus van kan krijgen?'

Kris (43) uit Heulen heeft de essentie van theater helemaal beet: 'Het schijnt dat je binnenkomt en dat hij dan begint te spelen.'

Nils (11) uit Gent, kon *Koning Arthur op bezoek bij ridder Jan en ridder Marc* best smaken. 'Ridder Marc doet altijd zo dom, dat is een beetje de *janet* van de twee.'

(Simon Vandewalle)

Foto's: Mina Van Elewycyk

Prijsvraag

De eerste die ons via dagkrant.taz@tartart.be laat weten op wiens arm deze bevallige tatoeage prijkt, kan een bijzonder mooie prijs winnen. Tip: het gaat om een TAZ-medewerker (M/V).

Frikandelle!!!

Techniekers, artiesten en medewerkers die in het bezit zijn van een TAZ-badge mogen vandaag opnieuw smullen. Ditmaal krijg je een gratis frikandel in frituur 't Hazegras (Graaf De Smet De Nayerlaan) en dit tussen 11u en 14u en 17u en 1u.

Telex

Bij Jong Muziek wordt op 7/8 *Mari M* vervangen door *Mary & Me*.

In de Cruise-terminal loopt nog steeds de expo *Arno... The rest is conversation*. Apache heeft daar een exclusieve selectie gemaakt, die Arno toont zoals nooit tevoren. Een bezoekje meer dan waard!

Vandaag kan je om 15u nog naar *Singhet ende Weset Vro*, 'een kerstfeest met de hele familie. Waar gezongen en gevochten wordt.' Volgens onze theaterrecensent Bregt ook een dikke aanrader!

Kris Dane komt solo en niet met band, zoals foutief aangekondigd in de brochure. Vanavond om 0u30 in Club Terminus.

TAZETTE

i.s.m. CuttingEdge.be

DI 04/08 #06

Gisteren op Café Koer en in Terminus

Roland © Mina Van Elewycyk, Tommigun/Renée © Jo Mostert

Editoriaal

Singhet

In liefde dient naast al het troostend moois ook het klein gebrek met warm hart gekoesterd

Vergeet, vergooi, verzwijg het niet, het verdriet, met dikke drup een ruwe hand geschreven op de binnenwanden van dit oude land

Daar waar zompig en zwaar als door vette klei het leven moeizaam zijn wrede wegen ploegt zweemt de ware schoonheid ontwaakt een nieuwe dag

Rick De Leeuw

Tekst uit *Singhet ende Weset Vro* van de KVS, op 4/8 om 15u in Zonnebloem

Ga zo maar eens van bil

We zijn over de helft, jongens en meisjes, dus kennen we elkaar intussen een beetje, maar misschien nog net niet goed genoeg. Daarom - en wegens daverend succes op TAZ 2008 - nog eens wat favoriete *pick-up lines* (ofte: de favoriete openers om iemand binnen te doen) van enkele TAZ-medewerkers, te bezigen op eigen risico.

Anne Frats: 'De ergste die ze ooit tegen mij gebruikt hebben: 'Hier heb je één euro. Bel maar naar je mama om te zeggen dat je vannacht niet thuis slaapt.'

Bregt (TAZette): 'Ik heb geen openingszin. Maar jij hebt wel een opening en ik heb zin.'

Anonieme technieker: 'Wodka, whiskey, gin, Bailey's, Cointreau? En mag dat allemaal in hetzelfde glas?'

Angelo (van Sunday Smile): Toen ik in London was, kwam er een gast op me af die vroeg 'Aren't you Moby?'

Wouter Vermeiren: 'Meisje, ik denk dat jouw kleur haar goed zou passen bij mijn kussensloop.'

Anonieme technieker 2: 'Heb jij misschien een wegenkaart? Want ik geraak de weg kwijt in jouw ogen.'

David Miroir valt in herhaling: 'Neuken?'

Jong Muziek: Sarah Desmedt

Foto: Jules Gahide

Sara De Smedt maakte als afstudeerproject kleinkunst aan het Herman Teirlinck Instituut het mooie *De schapen zijn verdrongen*. Een Nederlandse titel, maar Frans- en Engelstalige teksten. Begeleid door een strijkkwartet leert ze je opnieuw luisteren, kijken, voelen en dromen. *De schapen zijn verdrongen* is een intieme luistervoorstelling over Maria Magdalena, het genot van de zeven hoofdzonden, het graf van een langpootmug, brandstapels, de kermis die al jaren wacht op een eerste klant, anjers en rozen, koude winter nachten, knellende schoenen, moerassen en grootvaders met het eeuwige leven.

Gisteren gezien in Fort Napoleon en Club Terminus.

Foto Pieterjan Vervondel © Jules Gahide

Jong muziek: coördinator Pieterjan Vervondel

'Je moet artiesten niet te veel bij het handje nemen'

What's in a name? Niet altijd even veel, zo blijkt. Want steeds meer ontpopt Theater Aan Zee zich ook tot een breed reikend platform waarop verschillende muzikale stijlen met elkaar in de clinch gaan. Er staan niet alleen gevestigde waarden, maar ook nieuwbakken en vers talent, dat het beste van zichzelf mag komen geven in de selectie Jong Muziek. Pieterjan Vervondel kiest al vijf jaar lang wie wel en niet op die affiche komt te staan.

Het aanbod moet gigantisch zijn. Hoe zie je door het bos de bomen?

Pieterjan Vervondel: 'Het grootste deel van mijn zoektocht verloopt via internet. Voor mijn werk bij Theater Aan Zee is MySpace echt een godsgeschenk. Als ik op iets op stoot dat mij meteen raakt, komt die band op mijn longlist te staan. En die namen probeer ik dan live op een podium te zien. Ik doe de job ondertussen al vijf jaar, en intussen weet ik ook al beter wat hier kan werken. De vragen die ik mij stel, zijn: Is het een wereld op zichzelf? Klinkt het eerlijk? En vooral: raakt het mij? Als songs op MySpace mij niet meteen aanspreken, is dat vaak ook geen goede voorbode voor wat de groep live zal brengen. Want in de studio kan er ongelooflijk veel geprutst en gefoefeld worden, terwijl je op het podium min of meer naakt staat.'

Een andere manier van werken zou erin kunnen bestaan dat een open oproep wordt gelanceerd om demo's op te sturen.

'Elk systeem zal wel zijn voordelen hebben. Onze manier van werken zorgt ervoor dat we soms bands bereiken en programmeren die misschien nooit zelf een demo zouden opsturen. Sommige groepen schatten zichzelf nogal laag in en hebben schrik om aan wedstrijden deel te nemen. Je zou ook met twee programmatoren kunnen werken. Maar dan denk ik: als je maar acht bands kunt programmeren, waarom zou je dan over die selectie oeverloos palaveren?'

Het valt mij op dat de oogst bijna uitsluitend Vlaams kleurt. Is de taalgrens een barrière die je liever niet oversteekt?

'Nee, ik kijk ook actief rond in Wallonië en Nederland. Maar om de een of andere reden bloeit er niet zoveel bij onze noorderburen. Dit jaar stond er met Mari M wel voor het eerst een Waalse band geprogrammeerd. Maar het meisje is doodziek en kan daardoor onmogelijk komen (*ze werd vervangen door Mary & Me, nvdr*). Ik vind dat wel jammer, ja.'

Welk criterium weegt zwaar door in het eindoordeel van de jury?

'Ze is dit jaar wat kleiner dan vorige edities, maar ze is wel heel gevarieerd. Er zit een booker tussen, een muzikant, een journalist... Waar goed naar wordt gekeken, is hoe hard een band heeft gewerkt om twee verschillende sets te brengen. Fort Napoleon biedt hen 's ochtends de kans om hun werk in een akoestisch jasje te steken, terwijl ze 's avonds een uitgebreide geluidsinstallatie ter beschikking krijgen. Dat concept is er niet zozeer voor ons, maar voor de bands zelf. Het is een stimulans voor hen om hun muziek eens vanuit een andere invalshoek te bekijken.'

Volgen jullie actief op hoe laureaten de geldprijs besteden?

'Sinds dit jaar zijn er iets betere afspraken gemaakt, over wat wel en niet kan. Er bestond daar discussie over. Mag je er bijvoorbeeld al dan niet instrumenten mee kopen? Ik vind van wel, want zo investeert je in de toekomst. Maar hoe dan ook blijft het een werkbudget, wat betekent dat ze het goed moeten investeren. Wij geven hen niet zomaar een vette cheque, om hen daarna helemaal vrij te laten. Al moet je artiesten niet te veel bij het handje willen nemen. Meestal zijn ze slim genoeg om zelf de juiste keuzes te maken.'

(Karel Deknudt)

T.e.m. 7/8 kan je de Jong Muziekbeloften dagelijks aan het werk zien in Fort Napoleon (om 11u30) en in Club Terminus (om 17u)

Jong Theater: Het koude kind

Foto's: Kristien Verhoeyen

Deze klas studeerde vorig jaar af aan de Toneelacademie Maastricht. Ze geven gestalte aan acht personages die wanhopig hun emotionele leegte proberen te ontvluchten, zij het elk op een andere manier: in luxe, alcohol, valse romantiek... Een existentiële farce over acht mensen, wanhopig en wreed in hun onvermogen tot elkaar te komen. Het resultaat is een 'bizarre zwarte komedie vol liefde, geweld, bloed, kots en babypoep,' aldus *De Telegraaf*.

T.e.m. 5/8 om 21u en op 6/8 om 14u in Kapel Militair Hospitaal.

Verwanten Jan Goossens

Foto: Mina Van Elewycck

Dansen met illusies

Viewmaster

Beeldend kunstenaar Laurent Liefoghe en danseressen Heike Langsdorf en Ula Sickle brengen met *Viewmaster* een hedendaagse versie van de 'Pepper's ghost illusion'. Door middel van een glazen wand die tussen de kijker en de performer instaat wordt de illusie van een geest gecreëerd. Afhankelijk van de lichtinval is het glas transparant, weerspiegeld of beide.

Nog voor de performance begint, wordt de illusie doorbroken. Het publiek wordt uitgenodigd de installatie van binnen en van buiten te bekijken. Veel wijzer maakt het ons niet en als de performance begint blijven we dan ook verwonderd over het effect. De danseressen verschijnen nu eens links, dan weer rechts. Ze wisselen elkaar af met de snelheid van een knipperlicht. De techniek mag dan al uit de 19e eeuw dateren en we mogen in de huidige Hollywoodfilms dan al met special effects om de oren geslagen: dit maakt indruk.

Na een tijdje vergezelt muziek het spel van licht, beweging en schijn. Een melancholische cover van 'Come as you are' van Nirvana weerklinkt, terwijl de danseressen krachtiger gaan bewegen. Rompen rollen en schouders schommelen. Langsdorf en Sickle verdwijnen en verschijnen, steeds opnieuw.

De twee schimmen zoeken toenadering. Eentje lijkt boos, of misschien gewoon schuchter. Er wordt een spel van aantrekken en afstoten gespeeld dat choreografisch culmineert in het letterlijk één worden van de twee personages, wanneer de projecties van beide vrouwen elkaar overlappen.

Wat volgt is een opeenvolging van dialogen uit films. Langsdorf en Sickle lippen de tekst op de geluidsband mee, wat eens te meer de illusie doorprikt. Waar beide actoren vooral recht tegenover of naast elkaar stonden, bevinden ze zich in de eindscène achter elkaar. Aangemoedigd door alarmerende dancebeats beginnen ze te lopen. Lang en uitpuddend. Ze zijn zo dicht bij elkaar, maar toch afgescheiden. De ene schim probeert de ander vast te grijpen, maar ze ontsnapt. Een tweede wanhoops poging: armen voor zich gestrekt, hals uitgerekt, romp naar voren. De vingertoppen raken bijna de ander, maar net niet. De race blijft duren tot er eentje afvalt. Uitgeput staat ze stil: zoekend. De ander is weg.

Viewmaster lanceert een interessante vraagstelling. Over theater en cinema. Over realiteit en fictie. Over wat echt is en niet echt. Impliceert de marge tussen 'zijn' en 'schijn' noodzakelijkerwijze een vorm van bedrog, van irrealiteit? Zijn projecties van 'echte' dingen nog echt? Net zoals de performance niet te vatten is in één discipline, ontsnapt ook de interpretatie aan de duidelijke afbakening van thema's.

Viewmaster vult een niche op in het cinema- en theatergebeuren, omdat de performance tegelijkertijd de illusie creëert en doorbreekt. Ondanks het besef van manipulatie, is de toeschouwer verwonderd. Hij wordt betoverd door schijn, verdwaaft tussen wat is en wat lijkt.

(Annelore Debuyne)

Nog t.e.m. 7/8 om 14u en 16u in de Conferentiezaal van het stadhuis.

Theaterprogrammator Steven Heene laat in z'n kaarten kijken

'Ik probeer het beste van veel werelden te verenigen'

Jong Theater en Jong Muziek: als je het ons vraagt zijn het de longen die TAZ écht van zuurstof voorzien. Vorig jaar ontstond er een kleine rel toen twee recensenten van De Morgen de jonge makers uit de theaterselectie op de korrel namen als 'weinig origineel' en 'zelfgericht'. Dit jaar is programmator Steven Heene de storm voor, door ons een blik op z'n selectieprocedure te gunnen.

Steven Heene: 'Ik streef naar een selectie die representatief is voor wat er momenteel in het landschap leeft, maar je mag het niet beschouwen als een *best off*. Er wordt ontzettend veel gemaakt, en er zullen ongetwijfeld mooie dingen gemaakt zijn die ik niet heb gezien omdat ik in een andere zaal zat. Maar op basis van mijn selectie werd meteen een hele generatie afgemaakt. Het bewuste artikel van Wouter Hillaert en Liv Laveyne vernauwde de twaalf geselecteerde voorstellingen tot het silhouet van dé jonge maker, terwijl het juist mijn betrachting was een zo breed mogelijk palet aan theaterdefinities te laten zien.'

Als je mikt op een dwarsdoorsnede van wat momenteel in ons taalgebied gemaakt wordt, is de diversiteit van je selectie dan belangrijker dan de kwaliteit ervan?

'Ik zoek naar de grootst mogelijke kwaliteit binnen de grootst mogelijke diversiteit. Bovendien: wat is dat, kwaliteit? Daarover kunnen de meningen uiteenlopen.'

Is dat niet wat al te bescheiden? Kan je er niet van uitgaan dat je jarenlange ervaring wat vakkennis met zich meebrengt?

'Ja, maar ik heb het niet enkel over m'n intuïtie of smaak. Er zijn ook andere factoren die meespelen. Een voorstelling die ik in een besloten ruimte in een schoolcontext heb gezien geeft soms iets helemaal anders op locatie. Sommige makers klappen in zo'n situatie toe, andere bloeien juist open. Het blijft dus een berekende gok.'

Wat zijn je selectiecriteria?

'Artistiek gezien draai ik telkens rond de polen vakmanschap en experiment. Sommige makers hebben de wijsheid om in te zien dat ze niet zelf aan het schrijven moeten slaan, andere wroeten hard op hun eigen creatie. Vakmanschap en experiment zijn ook in het algemeen de olie en azijn van het theaterlandschap, die twee moeten in evenwicht zijn. Als de ene pool het overwicht krijgt, kan je er gif op innemen dat er een reactie komt die de pendel doet uitslaan naar de andere kant – zoals onlangs is gebeurd met het repertoiredebat.'

In hoeverre hou je rekening met 'politieke factoren' zoals het Vlaams-Nederlandse evenwicht, het aandeel van de diverse opleidingen?

'De artistieke criteria blijven de belangrijkste, maar in tweede instantie probeer ik ook met die factoren rekening te houden, ja. Indien ik acht dingen van het Rits zou kiezen, zou dat problematisch zijn. Elke school heeft een eigen sjabloon, binnen die sjablonen kijk ik naar wat het interessantste is. Wat me wel enigszins bezorgd maakt, is het feit dat de opleidingen steeds meer op elkaar beginnen te lijken – ze evolueren allemaal naar 'makersopleidingen'. Een pure spel- of regieopleiding is nog moeilijk te vinden, terwijl de diversiteit die de selectie beoogt een spiegel zou moeten zijn van wat de scholen aanbieden.'

Wat is voor jou een jonge maker?

'Dat is een moeilijke, omdat de selectie zelfs niet per definitie uit de scholen moet komen. Jonge makers zijn in het algemeen tussen de twintig en vijftwintig jaar, en als het veld goed georganiseerd is stromen ze na TAZ door naar Buda, het STUK of Campo. In theorie kan ook iemand die op z'n dertigste als maker debuteert geselecteerd worden, maar in de praktijk zal dat zelden gebeuren – het is zo al complex genoeg. Ik krijg het nu al niet meer uitgelegd.' (lacht)

Kunnen makers ook geselecteerd worden op basis van een productie die nog moet gecreëerd worden?

'Ik permitteer mezelf wel eens zo'n *wildcard*, ja. Op basis van vroegere ervaringen met mensen die hier al gestaan hebben bijvoorbeeld. En op voorwaarde dat de creatie al productioneel omkaderd is – TAZ is geen creatie – maar een presentatiefestival. We kunnen hooguit coproduceren, wat we met de laureaten ook doen.'

Is dat geen gevaarlijk precedent? Sommige makers mét voorstelling worden niet gekozen, een maker zonder voorstelling krijgt je vertrouwen. Is dat niet ons-kent-ons?

'Neen. Het gaat niet over informele gesprekken, noch over vriendjes worden boven een goed glas. Ik heb nog nooit een maker of gezelschap uitgenodigd zonder voorgaande artistieke ervaring. Maar mensen waarvan ik al eens iets goeds heb gezien wil ik kansen geven, in de mate van het mogelijke. Ik kleur daarmee een beetje buiten de lijntjes, ja, en ik vind dat niet erg, ik wil die occasionele *wildcards* gerust verdedigen. Onrechtvaardig? Een selectieprocedure is überhaupt niet rechtvaardig. In de eerste plaats doordat ik niet alles kan zien dat gemaakt wordt. Maar zo gaat het ook in het veld: je kunt niet alles objectiveren. TAZ is een voorafspiegeling van de realiteit. Als dat een teleurstelling oplevert, gaan er nog volgen.'

Je hebt erg veel parameters om rekening mee te houden: artistieke, geografische, politieke... Moet je je eigen smaak niet voortdurend wegcijferen?

'Neen, zo extreem is het niet, mijn affiniteiten sluipen natuurlijk altijd wel ergens in de selectie. Het zou onzin zijn om te beweren dat de selectie objectief is. Maar het gaat er me in de eerste plaats om dat ik kansen kan geven aan een zo groot mogelijke diversiteit aan makers. Ik zoek dus het beste van veel werelden. Stel nu dat het een uitzonderlijk slap jaar is, dan zou ik in theorie perfect maar zes voorstellingen kunnen programmeren, in plaats van twaalf. Dat zou een statement zijn, maar het levert de jonge makers niets op.'

Het zou een statement zijn voor kwaliteit, en een schop onder de kont van de jonge makers.

'De selectie vernauwen zou misschien wel een interessante discussie losweken, maar ik voel me niet in de positie om zo'n artistiek statement te maken. Het is niet aan mij om verwanten uit te nodigen, dat moet de curator doen. Ik moet geen sluiswachter spelen.'

Wie moet dat dan wel doen? Er staan lange files van jonge makers voor de poorten van de productiehuisen.

'Er staan lange files tout court, van jonge en minder jonge makers. De verse lading afgestudeerden is meestal sexy genoeg om wel ergens terecht te kunnen, maar vijf jaar later wordt het al heel wat moeilijker. Veel mensen tussen de 25 en 35 blijven zo in de schaduw spartelen. Moeten de opleidingen strenger selecteren, mensen weigeren? Dat denk ik niet, maar ze moeten de verwachtingen van hun studenten wat bijschaven. Als alle opleidingen 'makers' beginnen afleveren die verwachten hun eigen ding te doen en hun eigen structuur te beginnen, dan hebben we een probleem. Maar mensen verhinderen te maken, omdat er file is, vind ik een brug te ver. Mijn boodschap is dus: weet dat er file is, weet dat het een gevecht is.'

(Evelyne Coussens)

UITNODIGING!

Aan alle **jonge theatermakers**, maar ook hun fans, vrienden, lieven, honden, grootmoeders en trouwe fans...
Er wordt veel over u gezegd en geschreven maar te weinig naar u geluisterd, ja, naar **U!**
Daar wordt iets aan gedaan, en wel tijdens het **Grote Jonge Makersdebat op dinsdag 4 augustus** (vandaag dus) om **16u15** in het **OLV-College**, na afloop van de voorstelling Actie Teddy (om 15u)

Enkele op te werpen balletjes:
-Zijn jonge theatermakers te zelfgericht?
-Stellen critici te hoge verwachtingen?
-Is het fout om over dé jonge maker te spreken?

Met schoon volk als Wouter Hillaert, Liv Laveyne en ander kritisch volk. Breng vooral uw eigen mening mee!

'Geen choucroute in Thailand'

Een van de speciale gasten bij Uitgelezen gisteren, was Gène Bervoets. Voor de TAZette meteen een uitgelezen (jawel) moment om Gène vast te klampen en hem wat literair-culinaire tips te ontftutselen.

Gène, je was te gast op Uitgelezen. Kan ik daaruit concluderen dat jij meer dan enkel kookboeken leest?

Gène Bervoets: (*lacht*) 'Ja natuurlijk. Er zijn zoveel fantastische schrijvers, zoveel verschillende schrijfstijlen. Als men mij vraagt naar mijn lievelingsauteur is dat hetzelfde als naar mijn lievelingsgerecht vragen. Ik kan daar niet op antwoorden, dat is afhankelijk van de omstandigheden. Als ik zin heb in een groots verhaal met een goeie plot en uitgebreide personagebeschrijvingen, dan kies ik bijvoorbeeld voor Marquez. Heb ik eerder de behoefte om van taal te genieten of wat intellectueel denkwerk te verrichten, dan kies ik voor een filosofisch werk. Ik bedoel maar, als ze mij 's ochtends aan een strand in Thailand een bordje choucroute zouden aanbieden, dan zeg ik neen bedankt! Maar als ze mij die choucroute voorschotelen in de Ardennen op een winteravond, zeg ik graag. Kortom, ik ben een literaire veelvraat.

Bestaat er zo iets als een goed of een slecht geschreven recept?

'Daar ben ik eigenlijk niet mee bezig. Je kunt toch geen wereldrecord behalen enkel op techniek. Iedereen heeft zijn eigen regeltjes en trucjes om een zo goed mogelijk resultaat te behalen. Dat geldt voor koken maar bijvoorbeeld ook voor acteren. Je moet de regels kunnen loslaten, dan pas begint alles te vloeien.'

Wat zijn jouw ultieme zomerdrankje en zomerrecept?

'Ik vind een goeie frisse pint eigenlijk wel fantastisch. Ik ben niet bepaald een cocktailman. Een gin-tonic vind ik wel lekker of een mojito maar zelfs dat vind ik al snel te zoet. Voor een speciale gelegenheid durf ik ook wel voor een Grand Cru Geuze van Boon of Driefonteinen te gaan. Nee wacht, ik weet het, een frisse Rodenbach van het vat! Dat is het. En dan daarbij grijze garnalen, ongepeld. De perfecte zomermaaltijd aan de kust!'

(Liesa Naert)

Beestjes op TAZ

Dagboek van een anoniem insectje op TAZ

Vandaag heb ik toch iets meegeemaakt! Ik was hier gewoon wat aan het rondvliegen op Café Koer en BAM, vloog ik tegen een zeemeew aan. De horror, de horror, mijn vleugel is nu stuk. Ik kon net landen op een tafel in de eettent, waar iets verderop een hoop kwetterende vrouwen een hels kabaal maken. Ik wou wegvliegen, maar dat lukt dus niet met die kapotte vleugel. Ik geraak een paar centimeter vooruit, maar dan begin ik rondjes te draaien. De kwetterende dames proberen me te helpen, maar elke keer ik weer op mijn pootjes sta, heb ik hetzelfde voor, en na een tijd geven ze het op. Een dame haalt haar fototoestel en begint foto's van mijn miserie te trekken. Godgeklaagd, die vrouwen!

(Yldiss Geeraerts, 14 jaar, dochter van Mina)

Foto: Jo Mostert

Singhet ende weset vro

Het is 4 augustus en we maken een wandeling over de dijk. In de zon is het makkelijk 30 graden, maar in de zaal Zonnebloem op TAZ blijft het kwik rond het vriespunt hangen. Daar viert men kerstmis. De acteurs trekken zich van deze acute global warming niets aan en kruipen - na drie jaar touren - nog met even veel gaarnte in hun wollen kleedjes. Het zeemzoete zomergevoel vormt dus zeker niet het grootste probleem bij *Singhet ende weset vro*. Het contact met het publiek wel.

Over deze voorstelling waren we het allemaal al eens in 2006, toen Karel De Gucht nog naar de cinema moest om zich te laten onderlichten over global warming. *Singhet ende weset vro* is ludiek en levendig. Het nodigt je uit om te komen zingen, maar is tegelijkertijd doorspekt met bakken ironie. Het jaagt je in uiterste kampen waardoor je achteraf wel een identiteitscrisis lijkt te hebben. Het feit dat deze voorstelling nu nog geprogrammeerd wordt, getuigt van een bijzondere populariteit bij het volk. Maar waarom zit het publiek daar nu juist? En wie zijn zij?

Daar waar de temperatuur hoger ligt, ligt ook de gemiddelde leeftijd van de toeschouwer hoger. Ze kennen de lied'ren nog van uit de tijd dat er pensen - en geen kebab - werden verkocht op de braderij. Wij denken: over welke vrouw van Vlaanderen zingen ze hier, godverdomme? Zij neuriën de Vlaamse stonden al van bij het begin bescheiden mee. Union Suspecte lijkt geslaagd in haar opzet. Los van eender welke ideologie willen ze Vlaanderen voor iedereen toegankelijk maken. Het Vlaamse erfgoed moet er zijn om ieder van ons te vermaken en om geen enkele andere reden.

Ware dat maar waarheid met *Singhet ende weset vro*. Een groot deel van het publiek staart zich blind op de boventiteling om enthousiast mee te kelen: 'Blijf in 't Vlaamsche herte tronen als de hoogste koningin. Als de beste moeder wonen in elk Vlaamsche huisgezin.' Elke vorm van ironie gaat aan hen voorbij. De subtiele melodieuze aanpassingen van Haider Al Timimi. De bijzondere mimiek van Mourade Zeguendi. De oorlogsretoriek en indoctrinatie op microniveau in de Vlaamse huiskamer. Daar waar in *Singhet ende weset vro* op scène een diverse groep Vlamingen - waar de algemene opinie het niet altijd mee eens is dat het Vlamingen zijn - zich het stukje Vlaanderen toe-eigenen waar ze recht op hebben, applaudisseert een groot deel van het publiek in blind enthousiasme na een extreem racistische toespraak van Frank Van Hecke. Ende we zingen allen samen: Oh zo pijnlijk.

(Bregt Van Wijnendaele)

Singhet ende Weset Vro van de KVS, op 4/8 om 15u in Zonnebloem

Centrale Gast Theater

KVS op zoek naar de waarheid

'Gembloux, 1940: Jonge Marokkaan slaat nazisoldaat de kop in'

Met twee staan ze op het podium en ze willen je iets vertellen. En wat ze vertellen, willen ze ook echt wel vertellen. Ze staan graag op het podium, dat straalt van hen af. En ze zijn zeker van zichzelf, want ja, hun verhaal moet worden gehoord. Iedereen moet het weten, iedereen zal het weten: De val van het nazisme hebben we niet enkel aan onszelf, wij heldhaftige bierdrinkers, te danken maar verdomme ook aan onze Marokkaanse strijdmakers.

Druk gesticulerend brengen Sam Touzani en Ben Hamidou het verhaal van de Marokkanen die tijdens WOII in België kwamen strijden. Zonder maquillage, enige vorm van decoratieve opsmuk of kostuums, geeft het duo kleur aan hun verhaal door verschillende typetjes tot leven te wekken. Of het nu gaat om een oud Marokkaans omaatje, een Franse generaal of zelfs een stoomboot, zonder het minste greintje twijfel brengen ze het te berde.

Opsmuk hebben ze daar niet bij nodig. Hun up-tempo vertelstijl slorpt alle aandacht op. Pakkende beschrijvingen en een heroïsche vertelstijl maken visuele verpakking overbodig. Voor de twee haaks op elkaar staande planken muren ontrolt zich het verhaal van hun held, Mokhtar. Als jonge Marokkaan wordt hij door het Franse leger geronseld om als kanonnenvlees te dienen in een oorlog die we allen in ons collectief geheugen dragen. Zij het niet zo volledig. De landing op Normandië kennen we alsof we zelf die duinen bestormden, de slag bij Gembloux daarentegen blijft een blinde vlek. En juist over die zinloze plas bloed, gaat dit verhaal.

Samen met duizenden andere Marokkanen, Tunesiërs, Algerijnen en Senegalezen wordt Mokhtar op de boot richting België gezet om er en masse te sneuvelen. Belg en Marokkaan streden zij aan zij. En toch is de historische erkenning omgekeerd evenredig met de omvang van de slachting. Deze historische amnesie zetten Sam en Ben met onvermoeibaar idealisme en aanstekelijke humor recht.

Op een uiterst onderhoudende manier wekken de twee deze historische vergetelheid tot leven. Ze voeren ons van een vergeten bergdorpje in de bergen van Marokko mee, langs de trein door Frankrijk, over het slagveld van Gembloux tot in een Duits werkkamp en terug. De strikt chronologische verhaallijn, gekruid met auditieve sfeerbeelden werkt zich in een stevig tempo naar een misschien wat gekunsteld slot. Het verhaal is dan wel heel 'af' en er wordt weinig inhoudelijke invulling aan de toeschouwer overgelaten. Op intelligente wijze wordt de link gelegd met het hier en nu. Er wordt in hoog tempo tussen de verschillende karakters gezapt, maar ook bij tijd en stond uit de rollen gestapt door de verwezenlijking van het stuk toe te lichten of het eigen decor te bekritisieren.

Zo vraagt hun boodschap niet enkel op een onderhoudende manier tot erkenning van het verleden, maar ook op aanstekelijke wijze tot culturele toenadering in het heden. Naast hun meeslepende stijl en uitmuntende acteerprestaties, blijft het verhaal van Gembloux door deze spontane ingrepen brandend actueel en verheft het zich tot ver boven een louter historische aanklacht.

(Simon Vandewalle)

Gembloux, op 4/8 om 15u in de NMBS Loods.

Comedy

'Ik zeg niet dat er niets is, maar ik heb het alleszins nog niet gevonden'

Eerlijk... Zijn we ergens niet allemaal verlekkerd op het mysterieuze, waarzeggers, horoscopen en tenenlezers? Hebben de meeste onder ons niet al eens een glimp opgevangen van programma's als *Het zesde zintuig*, al was het maar 'al zappend'? En geef toe, je hebt jezelf daarbij zeker al de vraag gesteld 'zou dat nu echt zijn?'. De man die je daarop een antwoord kan geven heet Gili. In zijn nieuwe show *Iedereen paranormaal* laat hij zien dat er in ieder normaal mens ook een paranormaal exemplaar schuilt.

Gili, dit interview verloopt telefonisch. Dus vertel: what am I wearing, baby?

Gili: 'Wacht even! Eerst moet ik je het principe van mijn show uitlegen. Gedurende de show creëer ik een bepaald kader waarin iedereen paranormaal is, maar zonder dat kader ben ik eigenlijk niets.'

Jammer...

'Maar wat ik wel weet, is wat je onder je kleren draagt.'

Oh ja?

'Niets!' (lacht)

Tijdens een interview hoorde ik je zeggen 'ik fuck met de mensen hun kop'. Sluimert daar enig psychologisch sadisme?

'Neen, zeker niet! Ik vind dat mensen soms behoorlijk overtuigd zijn van zichzelf en hun gelijk. Mensen geloven dat ze zelfstandig beslissen en keuzes maken. Ik wil aantonen dat we eigenlijk allemaal maar dieren zijn. We hebben dan wel een zelfbewustzijn, toch reageren we op heel wat zaken instinctief. En van die instinctieve reacties, die overigens los staan van leeftijd, geslacht, intellect etc., maak ik dankbaar gebruik in mijn show. Zo fuck ik met de mensen hun kop.'

Iedereen paranormaal, dus ik ook. Wat is de eerste les die je meegeeft?

'Open je geest, laat alle opties open en dan kun je iets bizar meemaken.'

Heb jij zelf al eens iets paranormaals beleefd?

'Ooit nodigde ik voor mijn studentenvereniging een man uit die aan stervensbegeleiding deed, voor en na de dood. Hij maakte dus ook contact met 'gene zijde'. Na de sessie zei ik hem dat ik zijn prestatie maar wat algemeen en vaag vond. Toen gaf hij me een privé-sessie waarin hij mijn persoonlijkheid ontleedde en mijn verleden blootlegde. Het klopte griezelig goed. Intussen ben ik al een jaar of vijf, waarvan twee zeer ernstig, bezig met de technieken en principes achter zogenaamde paranormale toestanden. Dus nu ik de verklaring ken, weet ik dat er niets paranormaals aan die man was. Hij gebruikte gewoon de 'cold reading'-techniek. Dat komt er grofweg op neer dat je enkele lijntjes uitgooit, kijkt waarop je reactie krijgt en daar dan op verdergaat. Hoe meer ik leer hoe ik het paranormale kan faken, hoe minder ik geloof dat het bestaat.'

Als mysterie te verklaren valt, geloof je dan nog in iets?

'Nee, ik geloof in niets. Pas op, ik zeg niet dat er iets is, maar ik heb het alleszins nog niet gevonden.'

Je staat geprogrammeerd onder comedy. Terecht? Of zijn ze gewoon afgegaan op je opstijgende hardos op je affiche?

'Mijn vorige show, *Gilicatessen*, was echt lachen, gieren. Mijn plan was om van deze show opnieuw iets komisch te maken. Maar gaandeweg evolueerde de voorstelling en kwam er meer *sérieux* bij kijken. De humor is er nog steeds, maar het is met momenten ook luguber en freaky. De opmerking die ik eigenlijk het meest krijg na *Iedereen paranormaal* is: 'What the fuck?!'

(Liesa Naert)

Iedereen paranormaal van Gili, op 4/8 om 20u30 in het Variététheater.

TAZachter de schermen

Foto keukenmedewerkers © Mina Van Elewycck

In TAZachter de schermen volgen we dagelijks het reilen en zeilen van de festivalmedewerkers. Vandaag: de mensen die ons elke dag van heerlijk eten voorzien!

'Om hier te mogen werken, moet er een hoek af zijn'

'Moet ik hem buitensmijten, chef?' vraagt een man die druk courgettes aan het kruiden is. Hij doelt op Elias (15), de junior van het keukenpersoneel, die de hele ploeg met luide stem laat weten dat hij naar de Beau-site vertrekt en daarna in het rond stuift om zijn jas te vinden, chef Katrien aanvalt en haar tenslotte weer knuffelt. Een druk bazeke, maar naar chef Katrien luistert hij. 'Katrien kan goed bevelen geven. Ze heeft veel gezag in de keuken, maar tegelijk is ze een hele toffe chef. Vanmorgen heeft ze nog een patat op mijn neus gesmeten, maar hij was eigenlijk tegen mijn voorhoofd bedoeld.' Ook Enid (30), die tomaten staat uit te hollen, is vol lof over Katrien. De twee dames werkten al eerder samen en het klikte zo goed dat ze ook nu op TAZ terug samen achter de kookpotten staan. 'Ik vind het vooral tof dat Katrien altijd zo rustig blijft, ook al is het een stressmoment.' Een beeld van de furieuze *Mijn Restaurant*-kok Claudio doemt voor mijn ogen op. Kalmte is inderdaad weinig chefs gegeven. Na mijn kort gesprekje met Enid vindt Elias dat het terug zijn beurt is om het woord te nemen. 'De keuken is de max. Het zijn wel allemaal halve debielen. Maar positief debiel hé. En Katrien is de zotste van al.' De aanwezigheid van zoveel opmerkelijke karakters is vlug verklaard als ik Katrien naar haar selectiecriteria vraag: 'Wie geen hoek af heeft, komt mijn keuken niet binnen. Anders wordt het saai.' Ondanks haar hoek af, blijkt chef Katrien toch over een uitstekend ondernemertalent te beschikken. Na jaren voor het Nieuwpoort-theater te hebben gekookt, richtte ze haar eigen kookbedrijf op: 'l'Affaire Culinaire'. Daarmee gaat ze op allerhande festivals en andere evenementen koken. 'Zo is er altijd veel afwisseling, want de bezetting, de omgeving en de mensen zijn altijd anders.' In een poging de rest van het weekmenu te weten te komen – als mannen om de 7 seconden aan seks denken, mag ik om de 7 seconden aan eten denken – vraag ik hoe ze haar menu bepaalt. Ik ben eraan voor de moeite, want Katrien maakt klaar waar ze *goesting* in heeft.

Net voor ik vertrek merk ik nog een knus hoekje op met rood fluweel en zachte zetels. Ernaast prijkt een plaatje 'Wegens succes slechts een kwartier per sessie. 1 jeton. Het Sint-Rita team.' Chef Katrien beantwoordt mijn vragende blik: 'Omdat we vroeger altijd massa's mensen over de vloer kregen die bij ons hun hart kwamen luchten, besloten Rita en ik om het professioneel aan te pakken. Afhankelijk van je probleem komt er een psycholoog, relatietherapeut of andere deskundige met je praten in dit hoekje. Het initiatief kent een enorm succes.' Keukenpersoneel/barmhartige Samaritanen: hier worden lichaam en ziel gevoed. Ik werd alleen al van de vrolijke sfeer helemaal zen. Al kan de aanblik van een smakelijke moussaka daar ook een aandeel in hebben.

(Annelore Debruyne)

Foto Chef Katrien © Mina Van Elewycck

Theaterlaureaten: Roll with it Box

Foto: Mina Van Elewycck

Lucas De Man bewees zijn talenten al op TAZ met de voorstelling *Naakt* vorig jaar en de voorstelling *Cassius*, waarmee hij in 2007 de Jong Theaterprijs won. TAZ volgt zijn artistieke carrière graag op de voet en nodigt hem en het collectief Stichting Nieuwe Helden, uit op TAZ met het lopende project *Roll with it Box*. Deze Box, een ingenieus ontwerp van Hein Drost, is een interactieve, multimediale en theatrale installatie, gratis te bezoeken op het Zeeheldenplein. Met videodagboeken, videoperformances, blogs en geluidsfragmenten wordt continu verslag gedaan van de reis in Oost-Europa. Binnenin de constructie kan je een performance bijwonen van Erik Willems. Een moment van tijdloosheid ervaren, vormt het uitgangspunt voor de tekst van de 30 minuten durende voorstelling. **T.e.m. do 6/8 op het Zeeheldenplein. De installatie kan je doorlopend zien van 10u t.e.m. 18u30. Performances om 11u30, 14u, 16u, 18u en 20u30. Inkom: 5 euro.**